Subject Code :
S-2148

Subject :
Functional Marathi (T.L.) (CWSN)

HOLLOW CRAFT STICKER

SEAT NO.	BAR CODE

Centre : ....

Seat No. (in fig.).....................................

(in words)..

....

Candidate's Signature :............................

Supervisor's Signature with date :.............

Subject Code	**S-2148**
Subject	**Functional Marathi (T.L.) (CWSN)**
Date	**2025-03-05**

FOR OFFICE USE

Subject Code	
Subject	
Date	
Main Answer Book = 1	
Specific remarks of centre conductor regarding malpractices (in Red Ink)	

	Examiner	Moderator	Chief Moderator
Total in Figures	☐☐=☐	☐☐=☐	☐☐=☐
Total in Words			
Signature			
Apptt.No. :			

- Mobile Phones and other electronic gadgets are strictly prohibited inside the examination hall.
- Use of non-programmable calculator is allowed ONLY in some subjects.
- Writing in any form on the Hollow craft sticker and Bar code sticker is strictly prohibited.
- Only blue ink/ball pen is to be used for writing the answers. Black lead pencil may be used for drawing figures, diagrams and graphs. Use of any other colour pencil/pen is strictly prohibited.
- Disclosing of identify on the answer book (except in the space provided) in any form is strictly prohibited.
- Candidate should check that the printed seat number is correct and verify that the answer book has all pages serially numbered before filling all other details.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

The Candidate shall

1. Produce the admission card on demand to competent authorities during the examination.
2. Enter the seat number and other particulars in the space provided on every main answer book and supplement.
3. Verify that the Block Supervisor has signed in the appropriate space on the main answer book and also the supplements.
4. Not be allowed to leave the examination hall during the first ONE HOUR and also the last TEN minutes of the examination.
5. Not damage/scribble the seat no./ barcode sticker.
6. Not indulge in any malpractice like.
   - Carrying written material into the examination hall.
   - Communicating in any manner with other candidates in the examination hall.
   - Passing slips of paper, answer book or supplements to other candidates.
   - Impersonating another candidates.
   - Attaching currency notes to the answer books.
   - Copying from another candidate or vice versa.
   - Leaving the examination hall without submitting answer book to the supervisor.
   - Using of coloured thread to tie answer books.
7. Abide by the rules of dicipline.
8. Stop writing on the answer book after the ringing of the final bell.
9. Stick the hollow craft sticker on the main answer book as well as on the supplement after the final bell.
10. Not leave the seat till all answer books are collected and counted by the supervisor.

NOTE :

Candidate shall be liable for penalty imposed by the board for the violation of any or all of the above clauses.

Pg No.	Examiner	Moderator	Chief Moderator
03			
04 & 05			
06 & 07			
08 & 09			
10 & 11			
12 & 13			
14 & 15			
16 & 17			
18 & 19			
20			
TOTAL			
Total in words			
Apptt. No.			
Sign			
Verification			

Marks Pg. 3	E	M	CM

Time : 3 Hours

FUNCTIONAL MARATHI (T.L.)

(CWSN)

Subject Code

S	2	1	4	8

Total No. of Questions : 77 **(Printed Pages : 20)** **Maximum Marks : 80**

सूचना : (*i*) **सर्व** प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

(*ii*) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

खालीलपैकी अचूक पर्याय निवडून पुढील विधाने पूर्ण करून लिहा. 4

1. खेकड्यासारखे दिसणारे विंचू ....

- मातीच्या ओल्या-गोळ्यांनी घर बांधतात.
- मातीच्या सुक्या-गोळ्यांनी घर बांधतात.
- रेतीपासून घर बांधतात.
- चिखलापासून घर बांधतात.

उत्तर : ....

2. लेखकाच्या जीवींचे धागे ....

- सत्याग्रहात गुंतले होते.
- प्रिय माणसांच्या सहवासात गुंतले होते.
- आंबेड्यात गुंतले होते.
- कुळागरात गुंतले होते.

उत्तर : ....

3. गोपू आणि त्याची आई ....

- पूलावरून चालली होती.
- बाजारातून चालली होती.
- भाटातून चालली होती.
- शेताच्या बांधावरून चालली होती.

उत्तर : ....

4. इंद्र राजा प्रल्हादाकडे गेला असता त्याला कळले की ....

- राजा प्रल्हाद प्रजादक्ष राजा आहे.
- राजा प्रल्हाद कोणाचाही द्रोह करत नाही.
- राजा प्रल्हाद त्रैलोक्याचा धनी आहे.
- जगात शील सर्वश्रेष्ठ आहे.

उत्तर : ....

पुढीलपैकी कोणत्याही **सात** प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी **एका** वाक्यात लिहा. 7

5. कुशाबा पाटील कोणत्या वाहनातून बसस्टॉपकडे येत होता ?

उत्तर : ....

6. लेखकाने गोव्याचे प्रस्थान कधी ठेवले ?

उत्तर : ....

7. पोपटांकडे पाहून गोपू देवाकडे कोणती तक्रार करतो ?

उत्तर : ....

8. राजांनी पाटलांना कोणती शिक्षा दिली ?

उत्तर : ....

9. कुमक घेऊन जाण्यास कोण तयार झाला ?

उत्तर : ....

10. छोट्या काश्मिरी मुलीने लेखिकेला भेटीदाखल काय दिले ?

उत्तर : ....

11. गावात रोमटे केव्हा नाचत ?

उत्तर : ....

12. गोकूळ वाण्याच्या दुकानात काय आणावयास गेला होता ?

उत्तर : ....

13. कोणती रानबदकं पोखरीत घरटी करून त्यात अंडी घालतात ?

उत्तर : ....

14. शुक्राने इंद्राला काय दिले ?

उत्तर : ....

खाली 'अ' गटात पाठांची नावे दिली आहेत व 'ब' गटात त्यांच्या लेखकांची नावे दिली आहेत. त्यांच्या योग्य जोड्या जुळवा व 'क' गटात लिहा. 4

	'अ' गट		'ब' गट	'क' गट
15.	शिवाजी राजे शोभले	•	नंदा मडकईकर	....
16.	गोकूळ	•	स.मा. गर्गे	....
17.	राजाचे शील	•	रणजित देसाई	....
18.	पेहलगाम	•	रा.ग. गडकरी	....

खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी **दोन** ते **तीन** वाक्यांत लिहा. 4

19. इंद्रावर कोणता बिकट प्रसंग ओढवला ?

उत्तर : ....

20. गाडेकाराचा दिनक्रम कसा होता ?

उत्तर : ....

21. लेखिका नंदा मडकईकरांना कोणत्या गोष्टीचे आश्चर्य वाटत होतं?

उत्तर : ....

खालीलपैकी अचूक पर्याय निवडून पुढील कवितेच्या ओळी पूर्ण करून लिहा. 2

22. ते जाणतात एक ....

- माणूस माणसाला
- प्रेमास प्रेम द्यावे
- विक्राळ एक ज्वाला
- रक्तास ओढ आहे

उत्तर : ....

23. परिसाचेनि संगे ....

- पोलाद होय सुवर्ण
- माती होय सुवर्ण
- दगड होय सुवर्ण
- लोह होय सुवर्ण

उत्तर : ....

खाली दिलेल्या 'अ' गटातील काव्यांशांच्या 'ब' गटातील काव्यांशांशी योग्य जोड्या जुळवा व 'क' गटात लिहा. 2

	'अ' गट	**'ब' गट**	**'क' गट**
24.	हिरवे हिरवेगार शेत	• वीर झुंजार व्हा	....
25.	पंचप्राण लावुनी	• हे सुंदर साळीचे	....
		• वाहूनिया दूर	
		• आरती तया करा	

खालील कवितांच्या ओळीतील मोकळ्या जागी पर्यायी शब्दांपैकी योग्य शब्द लिहा. 4

26. जगावे जगात कशाला ....

- भेकड
- अहंकारी
- कष्टी
- लाचार

उत्तर : ....

27. वर्ण, जाति, ... भेद सोडूनी बना अभेद

- पंथ
- संत
- ग्रंथ
- तंत

उत्तर : ....

28. पिवळे तांबुस .... कोवळे.

- किरणे
- सावली
- ऊन
- सोने

उत्तर : ....

29. मन करा रे ....

- दु:खी
- खोडकर
- तल्लख
- प्रसन्न

उत्तर : ....

खालीलपैकी कोणत्याही **सहा** प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी एका वाक्यात लिहा. 6

30. ज्ञानाचा प्रसार करण्यासाठी संत नामदेवांनी कोणता मार्ग सांगितला आहे ?

उत्तर : ....

31. समर्थ रामदास कोणती गोष्ट मनाशी धरायला सांगतात ?

उत्तर : ....

32. 'सायंकाळची शोभा' या कवितेत कवीने दिवसाच्या कोणत्या वेळेचे वर्णन केले आहे ?

उत्तर : ....

33. जमीन आगगाडीला कशी विनवित आहे ?

उत्तर : ....

34. भविष्य रंगविण्यासाठी कवीने कोणाकोणाची आठवण केलेली आहे ?

उत्तर : ....

35. पंथ, जात, धर्म यांचे भेदाभेद ज्यांना ठाऊक नाहीत अशी माणसे काय जाणतात ?

उत्तर : ....

36. तान्हे लेकरू कशात पडले ?

उत्तर : ....

37. संत तुकारामांनी मनास कोणाची उपमा दिली आहे ?

उत्तर : ....

खालील वाक्याचा काळ ओळखून लिहा. 1

38. हावऱ्यासारखं घटाघट पाणी पिऊन घेतले.

उत्तर : ....

खालील वाक्यातील क्रियापद ओळखून लिहा. 1

39. संध्याने नजर फिरवत विचारले.

उत्तर : ....

खालील वाक्यातील नाम ओळखून लिहा. 1

40. गोपूला काही समजले नाही.

उत्तर : ....

खालील वाक्यातील सर्वनाम ओळखून लिहा. 1

41. मी धर्माला विचारले.

उत्तर : ....

खालील वाक्यातील विशेषण ओळखून लिहा. 1

42. मी माझे जुने जोड तिला दिले.

उत्तर : ....

पुढील वाक्यातील अधोरेखित अव्ययांच्या जाती ओळखून लिहा. 4

43. ते बैठकी<u>वर</u> विरासन घालून बसले.

उत्तर : ....

44. <u>अरे!</u> एवढ्या रात्री तू कुठे निघालास ?

उत्तर : ....

45. जीप थांबली <u>आणि</u> उडी मारून मी खाली उतरलो.

उत्तर : ....

46. गोपू <u>भराभर</u> खाली उतरला.

उत्तर : ....

पुढील उदाहरणाप्रमाणे खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** शब्दांपासून विशेषणे लिहा. 2

उदाहरण : न्याय-न्यायी

47. लोभ—

उत्तर : ....

48. मेहनत—

उत्तर : ....

49. पाप—

उत्तर : ....

पुढील उदाहरणाप्रमाणे खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** शब्दांपासून भाववाचक नामे लिहा. 2

उदाहरण : गुलाम-गुलामी

50. शांत—

उत्तर : ....

51. गोड—

उत्तर : ....

52. समाधान

उत्तर : ....

खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** शब्दांचे लिंग बदलून लिहा. 2

53. मुलगा—

उत्तर : ....

54. आई—

उत्तर : ....

55. भाऊ—

उत्तर : ....

खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** शब्दांची अनेकवचनी रूपे लिहा. 2

56. फळ—

उत्तर : ....

57. पंखा—

उत्तर : ....

58. फुल—

उत्तर : ....

पुढील 'अ' गटातील शब्दांचा 'ब' गटातील विरुद्धार्थी शब्दांशी योग्य जोड्या लावा व 'क' गटात लिहा. 2

	'अ' गट	**'ब' गट**	**'क' गट**
59.	शुभ	• कडू	....
60.	गोड	• यश	....
		• अशुभ	
		• चांगला	

पुढील 'अ' गटातील शब्दांच्या 'ब' गटातील समानार्थी शब्दांशी योग्य जोड्या लावा व 'क' गटात लिहा. 2

	'अ' गट	**'ब' गट**	**'क' गट**
61.	अतिथी	• शोभा	....
62.	कलरव	• पाहुणा	....
		• वेळ	
		• आवाज	

खाली दिलेल्या शब्दांचे नामांच्या विविध प्रकारात वर्गीकरण करून खालील तक्त्यात लिहा. 4

63. • रोहन • शहाणपण • गाव • पंजाब

सामान्यनाम	विशेषनाम	भाववाचक नाम

खाली दिलेल्या वाक्प्रचारांच्या अर्थाचा योग्य पर्याय निवडून लिहा. 2

64. मग्न होणे ....

- राग येणे
- दंग होणे
- कृपा करणे
- दु:खी होणे

उत्तर : ....

65. गाठ पडणे—

- कमतरता नसणे
- गप्प बसणे
- भीती वाटणे
- भेट होणे

उत्तर : ....

पुढील उतारा वाचून त्याखालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. 5

आमच्या गावची देवी म्हणजे 'श्री लक्ष्मी देवी'. त्या देवीची जत्रा दरवर्षी मे महिन्यात भरते. या वर्षी माझ्या आई बाबांनी जत्रेला जायचे ठरविले. एस.टी. ने आम्ही गावी पोहोचलो. तेव्हा देवळाची रंगरंगोटी चालू होती. रंगीत मंडप घातले होते. एका मंडपात जेवणाची तयारी चालू होती.

आम्ही संध्याकाळी जत्रेत गेलो तेव्हा तेथे खाऊ, खेळणी यांची दुकाने मांडलेली होती. बांगड्या विक्रेता, नकली दागिने विकणारे यांच्याकडे स्त्रियांची गर्दी झाली होती. पों–पों भोंगे वाजवत लहान मुले सर्वत्र फिरत होती. मला जत्रेत सगळ्यात जास्त मजा आली ती लिंबू सोडा पिताना. आई बाबाही माझ्या–बरोबर जत्रेत आनंद घेत–होते. देवदर्शनासाठी लांबच लांब रांग होती.

66. लेखकाच्या गावची देवी कोणती ?

उत्तर : ....

67. देवीची जत्रा कोणत्या महिन्यात भरते ?

उत्तर : ....

68. जत्रेत कोणती दुकाने मांडलेली होती ?

उत्तर : ....

69. स्त्रियांची गर्दी कुठे झाली होती ?

उत्तर : ....

70. लेखकाला सगळ्यात जास्त मजा कधी आली ?

उत्तर : ....

पुढील उतारा वाचून त्याखालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. 5

आपला देश जेव्हा शंभर टक्के साक्षर होईल त्यावेळी खऱ्या अर्थाने देशाची प्रगती होईल. साक्षरतेचा प्रसार वेगानं होत असला तरी अपेक्षित लक्ष्य गाठायला बराच संघर्ष करावा लागणार आहे. आपल्या देशात केरळ हे राज्य शंभर टक्के साक्षर आहे. निरक्षरता हा आपल्या देशाला लाभलेला अभिशाप आहे. या निरक्षरतेमुळे व्यक्तिगत प्रगती तर खुंटते, पण देशाच्या प्रगतीलाही अडसर निर्माण होतो. स्वातंत्र्य प्राप्तीनंतर साक्षरतेचं महत्व जनतेला पटू लागलं आहे. प्रत्येक साक्षर माणसानं एका तरी निरक्षराला साक्षर बनवायचा प्रयत्न केला पाहिजे.

71. देशाची प्रगती कधी होईल ?

उत्तर : ....

72. कोणतं राज्य शंभर टक्के साक्षर आहे ?

उत्तर : ....

73. आपल्या देशाला लाभलेला अभिशाप कोणता ?

उत्तर : ....

74. देशाच्या प्रगतीला अडसर कधी निर्माण होतो ?

उत्तर : ....

75. प्रत्येक साक्षर माणसाने कोणता प्रयत्न केला पाहिजे ?

उत्तर : ....

76. खालील मुद्यांच्या आधारे पत्र लिहा. 5

तुम्ही समीर गोवेकर/समीरा गोवेकर आहात. तुमचा पत्ता नाईकवाडा–वास्को, गोवा असा आहे. तुमच्या लहान भावाला खेळाचे महत्व सांगणारे पत्र खालील मुद्यांच्या आधारे लिहा.

(1) अभ्यासाबरोबर खेळही महत्वाचा आहे.

(2) खेळल्यामुळे शारीरिक व्यायाम होतो.

(3) विविध स्पर्धांमध्ये भाग घेता येतो.

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

77. अपूर्ण संवाद पूर्ण करून लिहा. 5

अजय : काय रे प्रणव, उद्या मराठीचा पेपर आहे. झाला का अभ्यास ?

प्रणव : काय सांगू अजय, ...

अजय : सकाळपासून अभ्यास करतोस तर झालचं असेल.

प्रणव : अरे अजून 4 धडे वाचायचे उरले आहेत आणि ....

अजय : हो रे. धडे आणि कविता वाचून गेल्याशिवाय पेपर

....

प्रणव : तुझं वाचून झालं ना, तर मग पेपर सोपाच जाईल.

अजय : प्रणव, पत्र लिहायला मला ....

प्रणव : मजा येते ? मला तर उतारा वाचून प्रश्नांची उत्तरे लिहायला आवडतं.

अजय : चल तर मी जातो. अजून ....

प्रणव : ठीक आहे चल. छान लिही पेपर.

Marks Pg. 20	E	M	CM